

CERTIFICACIÓN FSC PARA PEQUENOS PROPIETARIOS

Oscar Luís Expósito*

Pablo López

Evaluación en campo durante o proceso de auditorías.

J.M. Iglesias

Evento da rapa das bestas no MVMC de Carballo.

CERNA Enxeñería conseguiu certificar a xestión forestal de aproximadamente 1.300 hectáreas baixo dous modelos semellantes de certificación grupal impulsados pola iniciativa privada. Trátase do primeiro caso en España desta tipoloxía, no que ademais, se acadou a certificación forestal FSC dos dous primeiros Montes Veciñais en Man Común en Galiza, figuras especialmente representativas da propiedade na nosa rexión cunha importante vertente social. O interese tamén aumenta ao tratarse de montes nos cales a actividade económica preferente é a produción de madeira.

A entidade CERNA Ingeniería y Asesoría Medioambiental, S.L.P. (*CERNA Enxeñería*) é unha empresa consultora con sede principal en Lugo, fundada no ano 2002, e que desenvolve a súa actividade no ámbito da Enxeñería medioambiental e xestión dos recursos naturais en xeral, con ampla experiencia na xestión de montes.

GRUPOS DE XESTIÓN DE MONTES EN GALIZA

Actualmente, a superficie forestal certificada FSC en España é reducida, situándose arredor das 140.000 Ha, e grande parte en montes de xestión pública e con clara función protectora. No obstante, existe unha alta demanda de produtos certificados FSC, que está a provocar a importación de

materia prima de terceiros países, con importantes consecuencias medioambientais, económicas e sociais.

CERNA Enxeñería promoveu a creación de dous Grupos de Xestión de Montes en Galiza e a súa certificación a través do sistema FSC. Esta proposta levouse a cabo a través dunha iniciativa impulsada por FSC España, a entidade de certificación NEPCon e a Fundación Biodiversidade, a través do proxecto "Achégandoo a certificación forestal FSC aos pequenos propietarios".

Coa execución desta iniciativa, acadouse a constitución e a certificación FSC de dous Grupos de Xestión de Montes cun obxectivo, eminentemente, produtor pertencentes a pequenos e medianos propietarios forestais privados, sendo esta a primeira certificación FSC grupal desta tipoloxía en España.

CERNA Enxeñería, exerce nos Grupos de Xestión de Montes como entidade de grupo, levando a cabo os labores de administración e representación legal, de asesoramento e xestión forestal dos montes que se inclúen nos grupos, así como os traballos de xestión e coordinación dos compoñentes de ditos grupos.

GRUPO "DORSAL LUCENSE GALEGA"

Os seus membros son: o Monte Veciñal en Man Común (MVMC) de

Carballo (Friol) e o Monte "Serrón do Lobo" (Xermade). O primeiro deles posúe unha superficie certificada de 483 Ha, onde existen masas arbóreas puras e/ou mixtas das especies *Pinus sylvestris*, *Pinus pinaster*, *Pinus radiata*, *Pseudotsuga menziesii*, *Quercus rubra*, *Quercus robur* e *Betula* sp. Cabe destacar nos usos e aproveitamentos existentes neste monte, que ademais do aproveitamento principal de madeira, estableceuse outro aproveitamento secundario de certa relevancia, o aproveitamento silvopastoral con cabalo de pura raza galega. Este aproveitamento engade un acentuado compoñente social na xestión deste monte, apoiado nunha extraordinaria implicación dos seus comuneiros para o control dos animais e a convocatoria de diferentes eventos que xiran arredor do cabalo (ver *Cerna* nº 64, páx. 38).

O Monte "Serrón do lobo" é un monte de propiedade privada proindiviso, pertencente a dous copropietarios (D. José Manuel Tojeiro Peleteiro e D. Roberto Tojeiro Peleteiro), localizado na parroquia de San Martiño de Piñeiro, termo municipal de Xermade, na provincia de Lugo. Posúe unha superficie certificada de 90 Ha. Nela hai masas arbóreas puras e/ou mixtas das especies *Pinus radiata*, *Pinus pinaster*, *Eucalyptus globulus*, *Eucalyptus nitens*, *Quercus robur* e *Betula* sp.

QUE É A CERTIFICACIÓN FORESTAL FSC?

FSC son as siglas do *Forest Stewardship Council* (Consello de Administración Forestal), unha ONG internacional, creada en 1993 co obxectivo de promover e asegurar unha xestión forestal "ambientalmente responsábel, socialmente beneficiosa e economicamente viábel" dos bosques. O sistema de certificación FSC está baseado nuns estándares mundialmente recoñecidos e respectados denominados "Principios e Criterios de Xestión Forestal", que garanten ao consumidor que o produto adquirido procede dun monte ben xestionado, dunha maneira responsábel e sostíbel. Por iso, o consumidor que adquire un produto certificado asegúrase de que está favorecendo a conservación e desenvolvemento dos montes e das zonas rurais que os acollen.

É un proceso de avaliación ao que se somete de forma voluntaria unha Unidade de Xestión Forestal (monte ou grupo de montes), realizado por unha terceira parte independente (Entidade de Certificación), que verifica que a xestión do bosque cumpre cuns estándares acordados a nivel internacional.

GRUPO "A MARIÑA LUCENSE-TERRA CHÁ-EUME"

Está conformado por tres montes, un deles en mancomunidade. O MVMC "Monte Maior, San Roque e Penedo do Galo", pertencente aos veciños da parroquia de Santa María e Santiago de Viveiro, está situado no termo municí-

pal de Viveiro, en Lugo. Posúe unha superficie certificada de 411 ha, na que hai masas arbóreas puras e/ou mixtas das especies *Pinus pinaster*, *Pinus radiata*, *Pseudotsuga menziesii*, *Eucalyptus globulus*, *Castanea x hybrida*, *Quercus robur*, *Castanea sativa* e *Betula sp.* Combínase o aproveitamento da madeira co do gando en varias zonas

do monte e un parque eólico conformado por vinte muíños. A proximidade ao núcleo de Viveiro, concédelle un importante papel social, sendo declarada como festa patronal a subida e romaría ao monte de San Roque.

O segundo membro deste grupo é o Monte "Regovello e Fontao", de propiedade privada proindiviso pertencente a dous copropietarios (D. José Manuel Romero Moreno e D^a. Ana María Duplá del Moral), situado na parroquia de Santa Cecilia, no concello de Foz, tamén na provincia de Lugo. Posúe unha superficie certificada de 180 ha. Alí destacan masas arbóreas puras e/ou mixtas das especies *Eucalyptus globulus*, *Pinus radiata*, *Pinus pinaster*, *Castanea sativa*, *Fagus sylvatica*, *Quercus rubra*, *Picea sitchensis*, *Pseudotsuga menziesii*, *Quercus robur* e *Betula sp.* O lugar no que se localiza este monte, no entorno denominado Condado de Fontao, é de especial relevancia histórica e cultural. O Condado de Fontao é un título nobiliario español outorgado pola Raíña Isabel II o 8 de xaneiro de 1840.

E, por último, o Monte "Portela e Abelleira" é de propiedade privada pertencente a Edelmiro López S.L., situado na parroquia de Castromaior de Abadín, provincia de Lugo. Posúe unha superficie certificada de 162 ha na que conviven masas arbóreas puras e/ou mixtas.

RETOS

Na actualidade, CERNA Enxeñería, está promovendo e executando unha segunda fase do proxecto iniciado, a través da ampliación dos Grupos de Xestión de Montes. Esta nova iniciativa ademais de supoñer unha ampliación importante (tanto en número de membros como en superficie xestionada) dos Grupos de Xestión de Montes xerados, supón tamén a súa clara consolidación, e un apoio importante ao proceso de certificación FSC, posto que en total os dous Grupos de Xestión de Montes pasarán a dispoñer, neste ano 2012, de máis de 2.300 hectáreas certificadas FSC.

* Oscar Luís Expósito é enxeñeiro de montes e administrador de CERNA Enxeñería.

Explotación silvopastoral con cabalo de Pura Raza Galega no MVMC de Carballo.

Aproveitamento de madeira no MVMC "DE CARBALLO".